

**Αιτιολόγηση της 3^{ης} αναθεώρησης
και αποτύπωση της πρότασης ανακατανομής
του Επιχειρησιακού Προγράμματος
«Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος
Ανάπτυξη» 2014-2020 (ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ)**

1. Κανονιστικό πλαίσιο 3ης αναθεώρησης του ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014-2020

Η εξέταση των επιδόσεων σύμφωνα με το άρθρο 21 του Κανονισμού Κοινών Διατάξεων 1303/2013 είναι η διαδικασία κατά την οποία η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε συνεργασία με το Κράτος Μέλος ελέγχει την επίτευξη των οροσήμων του Πλαισίου Επίδοσης σε επίπεδο Άξονα Προτεραιότητας (ΑΠ) ή Προτεραιότητας/Ταμείου/Κατηγορία Περιφέρειας, σύμφωνα με τα δεδομένα που έχουν δηλωθεί στις Ετήσιες Εκθέσεις Υλοποίησης έτους 2018 των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΕΠ) που υποβάλλονται το 2019.

Με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου επίτευξης των στόχων, το αποθεματικό επίδοσης που έχει προβλεφθεί, αποδίδεται αντίστοιχα στους ΑΠ ή Προτεραιότητες/Ταμείο/Κατηγορία Περιφέρειας τα οποία έχουν επιτύχει τα ορόσημα του Πλαισίου Επίδοσης με εκτελεστική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Η συνοπτική διαδικασία που ακολουθείται με βάση το Γενικό Κανονισμό είναι η εξής:

- **Στις 30 Ιουνίου 2019** : οι Διαχειριστικές Αρχές (ΔΑ) υπέβαλλαν την Ετήσια Έκθεση Υλοποίησης των ΕΠ για το έτος 2018. Στην Έκθεση αυτή αποτυπώνονται οι τιμές επίτευξης των δεικτών του Πλαισίου Επιδόσεων (Εκρών, Βασικών Σταδίων Εφαρμογής/ΒΣΕ και Οικονομικών) σύμφωνα με το εν ισχύ ΕΠ και με βάση την υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου έως τις 31/12/2018.
- **Στο τέλος του Αυγούστου 2019** : Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε απόφαση, μέσω εκτελεστικής πράξης, με την οποία προσδιόρισε για κάθε Ταμείο και Κράτος Μέλος τα προγράμματα και τις προτεραιότητες που έχουν επιτύχει τα ορόσημά τους ορίζοντας την πληροφορία αυτή ανά Ταμείο και ανά κατηγορία Περιφερειών.
- **Έως το τέλος του Οκτωβρίου 2019** : Το ΚΜ υποβάλλει αίτηση για την ανακατανομή του αποθεματικού επίδοσης που συνδέεται με σχετική αναθεώρηση των Προγραμμάτων.
- **Το αργότερο εντός 2 μηνών** μετά την αίτηση του ΚΜ για την κατανομή του αποθεματικού επιδόσεων, έγκριση της αναθεώρησης των Προγραμμάτων από την Ε.Ε.

Η επίτευξη των οροσήμων και των στόχων αξιολογείται ως εξής:

- Αν σε έναν ΑΠ / Ταμείο / Κατηγορία Περιφέρειας περιλαμβάνονται έως δυο (2) δείκτες, θεωρείται ότι έχουν επιτευχθεί τα ορόσημα (για το 2018) ή οι στόχοι (για το 2023) αν οι δείκτες αυτοί έχουν επιτύχει τουλάχιστον το 85% της τιμής των οροσήμων που έχουν τεθεί για το 2018 ή τουλάχιστον το 85% της τιμής των στόχων για τον κάθε δείκτη για το 2023.
- Αν σε έναν ΑΠ / Ταμείο / Κατηγορία Περιφέρειας περιλαμβάνονται περισσότεροι από δύο (2) δείκτες, θεωρείται ότι έχουν επιτευχθεί τα ορόσημα (για το 2018) ή οι στόχοι (για το 2023), αν όλοι οι δείκτες που περιλαμβάνονται στο Πλαίσιο Επίδοσης, εκτός από έναν, έχουν επιτύχει τουλάχιστον το 85% της τιμής των οροσήμων το 2018 ή τουλάχιστον το 85% της τιμής των στόχων το 2023. Ο επιπλέον δείκτης εκτός των ανωτέρω, πρέπει να επιτύχει τουλάχιστον το 75% της τιμής του οροσήμου ή του στόχου.

Σοβαρή αποτυχία στην επίτευξη των οροσήμων υφίσταται όταν:

- Ένας ΑΠ / Ταμείο / Κατηγορία Περιφέρειας του οποίου το Πλαίσιο Επίδοσης περιλαμβάνει μέχρι δύο (2) δείκτες, θεωρείται ότι έχει **αποτύχει σοβαρά** στην επίτευξη των οροσήμων, αν οποιοσδήποτε από αυτούς τους δείκτες, έχει αποτύχει να καλύψει τουλάχιστον 65% της τιμής των οροσήμων για το 2018 ή οποιοσδήποτε από αυτούς τους δείκτες έχει αποτύχει να καλύψει τουλάχιστον 65% της τιμής του στόχου για το 2023.
- Ένας ΑΠ / Ταμείο / Κατηγορία Περιφέρειας του οποίου το Πλαίσιο Επίδοσης περιλαμβάνει περισσότερους από δυο (2) δείκτες θεωρείται ότι έχει **αποτύχει σοβαρά** στην επίτευξη των οροσήμων, αν τουλάχιστον δυο (2) από αυτούς τους δείκτες έχουν αποτύχει να καλύψουν τουλάχιστον 65% της τιμής των οροσήμων για το 2018 ή τουλάχιστον δυο (2) από αυτούς τους δείκτες, έχουν αποτύχει να καλύψουν τουλάχιστον 65% της τιμής του στόχου για το 2023.
- Η επίτευξη οροσήμων και ποσοτικών στόχων αξιολογείται χωριστά για κάθε Ταμείο και για κάθε κατηγορία Περιφέρειας εντός του ΑΠ, λαμβανομένων υπόψη των δεικτών, των οροσήμων και των ποσοτικών στόχων τους, καθώς και των τιμών επίτευξής τους ανά Ταμείο και ανά κατηγορία Περιφέρειας. Το αποθεματικό επίδοσης που συνδέεται με ένα ΑΠ που δεν πέτυχε τους στόχους των οροσήμων για το 2018, δύναται να ανακατανομηθεί είτε σε ΑΠ του ΕΠ που τους έχει επιτύχει, δηλαδή εντός του ίδιου ΕΠ, είτε σε άλλα ΕΠ, λαμβάνοντας υπόψη σε επίπεδο ΕΣΠΑ τις απαιτήσεις περί θεματικής συγκέντρωσης και ελάχιστων κατανομών των πόρων σε επίπεδο Ταμείου και κατηγορίας Περιφέρειας. Στην περίπτωση αποτυχίας κάλυψης των προαναφερόμενων απαιτήσεων και σύμφωνα με το άρθρο 22 παρ.5 του ΚΚΔ 1303/2013, το Κράτος Μέλος μπορεί να προτείνει την ανακατανομή του αποθεματικού επίδοσης χωρίς να ικανοποιούνται οι εν λόγω απαιτήσεις, τεκμηριώνοντας κατάλληλα την επιλογή του.

Στόχος της παρούσας αναθεώρησης είναι η ανακατανομή του αποθεματικού επίδοσης, που πραγματοποιείται μέσω της τροποποίησης των Προγραμμάτων, τα οποία θα πρέπει να υποβληθούν επισήμως στην Ε.Ε. μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας SFC.

Η ανακατανομή του αποθεματικού επίδοσης επιτρέπεται να πραγματοποιηθεί μόνο από μη επιτυχημένα Πλαίσια Επίδοσης σε επιτυχημένα.

2. Συνοπτική περιγραφή του εγκεκριμένου ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ (2^η Αναθεώρηση)

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ) - μετά και τη 2^η Αναθεώρησή του – συνεχίζει να αποτελεί το κύριο μέσο για την επίτευξη των εθνικών στόχων του ΕΣΠΑ 2014-2020 για τους δύο τομείς Μεταφορών και Περιβάλλοντος.

Σε ότι αφορά στον Τομέα Μεταφορών η στόχευση και στρατηγική του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ εστιάζουν σε:

- Προώθηση της ολοκλήρωσης μέρους των υποδομών του βασικού ΔΕΔ-Μ (οδικών και σιδηροδρομικών) και η περαιτέρω ανάπτυξη / αναβάθμιση του αναλυτικού ΔΕΔ-Μ (με έμφαση στο οδικό και σιδηροδρομικό, αλλά και επιλεγμένες παρεμβάσεις λιμένων και αεροδρομίων),
- Προώθηση των συνδυασμένων μεταφορών και εκσυγχρονισμός του συστήματος μεταφορών,
- Βελτίωση της ασφάλειας μεταφορών,
- Ανάπτυξη και επέκταση βιώσιμων και οικολογικών αστικών μεταφορών (αστικών μέσων σταθερής τροχιάς και λοιπών καθαρών επιφανειακών μέσων)

Το Πρόγραμμα δίνει έμφαση και προτεραιότητα στις παρεμβάσεις που αφορούν στα Διευρωπαϊκά Δίκτυα Μεταφορών ΔΕΔ-Μ, σύμφωνα με το Στρατηγικό Πρόγραμμα Επενδύσεων Μεταφορών (ΣΠΕΜ) της χώρας.

Εστιάζει κυρίως (α) στην ολοκλήρωση του βασικού σιδηροδρομικού άξονα της χώρας ΠΑΘΕ/Π, σε συνέργεια με την κοινοτική διευκόλυνση «*Συνδέοντας την Ευρώπη/ Connecting Europe Facility*» (β) στην υλοποίηση επιλεγμένων τμημάτων του αναλυτικού οδικού δικτύου, που ενισχύουν τη συνεκτικότητα του οδικού και του συνολικού ΔΕΔ-Μ συμπληρωματικά προς τις ήδη ολοκληρωμένες παρεμβάσεις (μέσω Συμβάσεων Παραχώρησης) του ΕΠ-ΕΠ 2007-2013, (γ) στη δημιουργία νέων ή/και τη βελτίωση υφιστάμενων υποδομών λιμένων και περιφερειακών νησιωτικών αεροδρομίων του ΔΕΔ-Μ της χώρας, (δ) σε συνδέσεις τους με το διευρωπαϊκό οδικό και σιδηροδρομικό δίκτυο, που ενισχύουν την περιφερειακή κινητικότητα και βελτιώνουν τη συνδεσιμότητα απομακρυσμένων ή/και νησιωτικών περιοχών.

Επιπλέον, το ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ υποστηρίζει την προώθηση των καθαρών αστικών και προαστιακών μεταφορών σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη, με στόχο τη σημαντική αύξηση της χρήσης περιβαλλοντικά φιλικών μέσων μεταφοράς στα 2 μητροπολιτικά κέντρα της χώρας. Οι σχετικές παρεμβάσεις αφορούν στην ολοκλήρωση της βασικής γραμμής ΜΕΤΡΟ και της επέκτασής της προς Καλαμαριά στη Θεσσαλονίκη, καθώς και στην ολοκλήρωση της επέκτασης της γραμμής 3 (Χαϊδάρη – Πειραιάς) στο ΜΕΤΡΟ Αθήνας. Παράλληλα, επιδιώκεται η έναρξη κατασκευή της Γραμμής 4 του Μετρό Αθηνών. Τέλος, προβλέπονται παρεμβάσεις στον Προαστιακό σιδηρόδρομο Θεσσαλονίκης.

Σε μικρότερο βαθμό το ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ χρηματοδοτεί παρεμβάσεις βελτίωσης των επιπέδων ασφάλειας μεταφορών: οδικής, ναυσιπλοΐας και αεροναυτιλίας.

Σε ότι αφορά στον τομέα Περιβάλλοντος η στόχευση και στρατηγική του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ εστιάζουν σε:

- Εκπλήρωση των απαιτήσεων του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ε.Ε. στους τομείς των Αποβλήτων και των Υδάτων,
- Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή - Πρόληψη και Διαχείριση Κινδύνων,
- Διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας,
- Αστική Αναζωογόνηση.

Οι παρεμβάσεις του Προγράμματος υλοποιούνται με βασική προτεραιότητα τη συμμόρφωση με το Ευρωπαϊκό Περιβαλλοντικό Κεκτημένο (ΕΠεΚ), λαμβάνοντας συνδυαστικά υπόψη και την ιεράρχηση των αναγκών που προκύπτουν από την εθνική προτεραιοποίηση. Για την καλύτερη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων και τη μεγιστοποίηση των αναμενόμενων αποτελεσμάτων προωθούνται στρατηγικές συνέργειες με τα λοιπά Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020, που συγχρηματοδοτούν αντίστοιχες δράσεις.

Εστιάζουν κυρίως σε έργα υποδομής για (α) τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας (ενεργειακή αναβάθμιση δημοσίων κτιρίων, τηλεθερμάνσεις πόλεων), (β) την αντιπλημμυρική προστασία πόλεων (με έμφαση στην Περιφέρεια Αττικής), (γ) τη διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων, (δ) την διαχείριση υδατικών πόρων (έργα υδρεύσεων, αφαλατώσεων, περιορισμού διαρροών).

Επιπλέον, το ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ εστιάζει στην υποστήριξη της διαμόρφωσης, εφαρμογής και αξιολόγησης

περιβαλλοντικών πολιτικών στους τομείς (α) της παρακολούθησης και διαχείρισης υδατικών πόρων (εφαρμογή Οδ. 60/2000/ΕΚ, Οδ. 2006/7/ΕΚ και λοιπών σχετικών Οδηγιών), (β) της αντιμετώπισης των φαινομένων της κλιματικής αλλαγής, (γ) της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας.

Σε μικρότερο βαθμό το ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ χρηματοδοτεί παρεμβάσεις αστικής αναζωογόνησης και αξιοποίησης του τουριστικού δυναμικού αστικών και φυσικών περιοχών της χώρας.

2.1 Χρηματοδοτικά Στοιχεία του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ (2^η Αναθεώρηση)

Τα χρηματοδοτικά στοιχεία του Προγράμματος σύμφωνα με την **2η Αναθεώρησή** του [C(2018) 8854 final/12-12-2018 Απόφαση της Ε.Ε.], είναι τα ακόλουθα:

Η συνολική **Συγχρηματοδοτούμενη Δημόσια Δαπάνη (ΣΔΔ)** του Προγράμματος ανέρχεται σε **5.515 εκατ. €** (συμπεριλαμβανομένου του αποθεματικού επίδοσης).

Η **Κοινοτική Συνδρομή** ανέρχεται σε **4.599 εκατ. €**, εκ των οποίων τα 1.395 εκατ.€ προέρχονται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και τα 3.204 εκατ.€ από το Ταμείο Συνοχής (ΤΣ).

Η αντίστοιχη **εθνική συμμετοχή** ανέρχεται σε **916 εκατ. €**.

Για τον προγραμματισμό του Τομέα Υποδομών Μεταφορών αξιοποιείται το 49,86% των πόρων του ΕΠ, που αντιστοιχεί σε ΣΔΔ ύψους 2.750 εκατ. € (ή 2.275,2 εκατ. € σε όρους Κοινοτικής Συνδρομής), συμπεριλαμβανομένου του αποθεματικού επίδοσης.

Για τον προγραμματισμό του Τομέα Περιβάλλοντος αξιοποιείται το 48,41% των πόρων του ΕΠ, που αντιστοιχεί σε ΣΔΔ ύψους 2.670 εκατ. € (ή 2.244 εκατ. € σε όρους Κοινοτικής Συνδρομής), συμπεριλαμβανομένου του αποθεματικού επίδοσης.

Για την υποστήριξη της εφαρμογής του ΕΠ (Τεχνική Βοήθεια) διατίθεται το 1,73% των πόρων του ΕΠ, που αντιστοιχεί σε ΣΔΔ ύψους 95,4 εκατ. € (ή 79,8 εκατ. € σε όρους Κοινοτικής Συνδρομής).

2.2 Χρηματοδοτικά στοιχεία ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ ανά Άξονα Προτεραιότητας (2^η Αναθεώρηση)

Προκειμένου να υποστηριχθεί ο προγραμματισμός και να επιτευχθούν οι βασικοί στόχοι του Προγράμματος, όπως περιγράφονται συνοπτικά στο κεφάλαιο 2 ανωτέρω, οι διαθέσιμοι πόροι του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ έχουν καταταχισθεί σε 17 Άξονες Προτεραιότητας, εκ των οποίων οι 9 πρώτοι αφορούν στον τομέα Μεταφορών, οι επόμενοι 6 αφορούν στον τομέα Περιβάλλοντος και οι 2 τελευταίοι αφορούν σε δράσεις Τεχνικής Βοήθειας και για τους δύο τομείς, σύμφωνα με τον πίνακα που ακολουθεί. Η οικονομική βαρύτητα των ΑΠ αντικατοπτρίζει τις ανάγκες και τις προτεραιότητες για την υλοποίηση των παρεμβάσεων των δύο τομέων πολιτικής.

ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΤΑΜΕΙΟ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	ΑΝΑΛΥΣΗ (ΚΣ)		ΣΥΓΧΡ/ΝΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ
				ΚΥΡΙΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗ (ΚΣ)	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ (ΚΣ)	
ΤΟΜΕΑΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ						
ΑΠ 1 - ΔΙΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ & ΣΥΝΔΕΣΕΙΣ	Ταμείο Συνοχής	Όλες οι περιφέρειες	281.247.815	263.669.826	17.577.989	330.879.783
ΑΠ 2 - ΔΙΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	65.000.000	61.124.932	3.875.068	81.250.000
		Περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	108.000.000	101.328.317	6.671.683	135.000.000
ΑΠ 3 - ΔΙΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΚΑΙ ΟΔΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ	Ταμείο Συνοχής	Όλες οι περιφέρειες	430.000.000	403.125.000	26.875.000	505.882.353
ΑΠ 4 - ΔΙΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ	ΕΤΠΑ	Περιφέρειες σε μετάβαση	94.400.000	88.404.671	5.995.329	118.000.000
ΑΠ 5 - ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΣΙΜΟΤΗΤΑ ΝΗΣΙΩΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΜΑΚΡΥΣΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	16.298.720	15.280.050	1.018.670	20.373.400
		Περιφέρειες σε μετάβαση	38.800.000	36.363.802	2.436.198	48.500.000
ΑΠ 6 - ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΝΑΥΣΙΠΛΟΪΑΣ	Ταμείο Συνοχής	Όλες οι περιφέρειες	50.045.000	46.917.188	3.127.812	58.876.471

ΑΞΙΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΤΑΜΕΙΟ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	ΑΝΑΛΥΣΗ (ΚΣ)		ΣΥΓΧΡ/ΝΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ
				ΚΥΡΙΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗ (ΚΣ)	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ (ΚΣ)	
ΑΠ 7 - ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΑΕΡΟΝΑΥΤΙΛΙΑΣ	Ταμείο Συνοχής	Όλες οι περιφέρειες	72.500.000	68.549.200	3.950.800	85.294.118
ΑΠ 8 - ΚΑΘΑΡΕΣ ΑΣΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	670.557.585	628.647.736	41.909.849	838.196.982
ΑΠ 9 - ΚΑΘΑΡΕΣ ΑΣΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ & ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΑΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	Ταμείο Συνοχής	Όλες οι περιφέρειες	448.333.000	420.312.187	28.020.813	527.450.589
ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΜΕΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ			2.275.182.120	2.133.722.909	141.459.211	2.749.703.696
ΤΟΜΕΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ						
ΑΠ 10 - ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΧΑΜΗΛΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΔΙΟΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΑΝΘΡΑΚΑ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΙΣ ΑΣΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	56.735.684	53.867.721	2.867.963	70.919.605
	ΕΤΠΑ	Περιφέρειες σε μετάβαση	47.929.861	44.972.809	2.957.052	59.912.327
	ΕΤΠΑ	Περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	29.334.455	27.504.856	1.829.599	36.668.069
ΑΠ 11 - ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ, ΤΗΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Ταμείο Συνοχής	Όλες οι περιφέρειες	98.171.734	92.036.001	6.135.733	115.496.158
ΑΠ 12 - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΡΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΚΕΚΤΗΜΕΝΟΥ	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	9.380.000	8.793.750	586.250	11.725.000
	ΕΤΠΑ	Περιφέρειες σε μετάβαση	3.830.000	3.590.625	239.375	4.787.500
	ΕΤΠΑ	Περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	2.300.000	2.156.250	143.750	2.875.000
ΑΠ 13 - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΡΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΚΕΚΤΗΜΕΝΟΥ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ΚΑΙ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΤΠΑ	Περιφέρειες σε μετάβαση	850.000	796.875	53.125	1.700.000
	ΕΤΠΑ	Περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	1.150.000	1.078.124	71.876	2.300.000
ΑΠ 14 - ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ	Ταμείο Συνοχής	Όλες οι περιφέρειες	1.765.034.592	1.654.782.674	110.251.918	2.076.511.285
ΑΠ 14B: ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΥΓΡΩΝ ΚΑΙ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (ΕΤΠΑ)	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	116.963.419	109.941.364	7.022.055	146.204.274
	ΕΤΠΑ	Περιφέρειες σε μετάβαση	72.492.444	68.138.746	4.353.698	90.615.555
	ΕΤΠΑ	Περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	39.895.441	37.436.739	2.458.702	49.869.302
ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΜΕΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ			2.244.067.630	2.105.096.534	138.971.096	2.669.584.075
ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ (*)						
ΑΠ 15 -ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΕΤΠΑ	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	12.870.876	0	0	16.088.595
	ΕΤΠΑ	Περιφέρειες σε μετάβαση	4.975.472			6.219.340
	ΕΤΠΑ	Περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	3.414.607			4.268.259
ΑΠ 16 -ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΤΑΜΕΙΟΥ ΣΥΝΟΧΗΣ	Ταμείο Συνοχής	Όλες οι περιφέρειες	58.504.396	0	0	68.828.702
ΣΥΝΟΛΟ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ			79.765.351	0	0	95.404.896

ΑΞΙΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΤΑΜΕΙΟ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	ΑΝΑΛΥΣΗ (ΚΣ)		ΣΥΓΧΡ/ΝΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ
				ΚΥΡΙΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗ (ΚΣ)	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ (ΚΣ)	
ΣΥΝΟΛΟ ΕΠ – ΥΜΕΠΕΡΑΑ			4.599.015.101	4.318.584.794	280.430.307	5.514.692.667

3. Βασικά στοιχεία προτεινόμενης 3^{ης} Αναθεώρησης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ

Με βάση τα στοιχεία της Ετήσιας Έκθεσης Υλοποίησης έτους 2018 του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, για τα 24 Πλαίσια Επίδοσης του Προγράμματος, συνολικής Κοινοτικής Συμμετοχής (ΚΣ) ύψους 280,43 εκατ. €, ισχύουν τα εξής :

- I. Επετεύχθησαν τα ορόσημα ή/και οι ποσοτικοί στόχοι για το έτος 2018 σε 9 Πλαίσια Επίδοσης, διασφαλίζοντας τη διατήρηση της κατανομής του Αποθεματικού Επίδοσης ύψους 243,24 εκατ. € στους περισσότερους από τους σημαντικούς ΑΠ του Προγράμματος από άποψη (α) προγραμματισμού και (β) οικονομικής βαρύτητας (σύμφωνα με τον ανωτέρω πίνακα του Κεφ. 2.2.1), δηλαδή στους:
  - ο ΑΠ 01 (ΤΣ): Σιδηροδρομικά έργα επί του ΔΕΔ-Μ για την ολοκλήρωση του ΠΑΘΕ/Π
  - ο ΑΠ 03 (ΤΣ) και ΑΠ 4 (ΕΤΠΑ ΠΜ): Οδικά έργα και οδική ασφάλεια επί των ΔΕΔ-Μ
  - ο ΑΠ 06 (ΤΣ): Λιμενικά έργα και ασφάλεια ναυσιπλοΐας
  - ο ΑΠ 08 (ΕΤΠΑ ΛΑΠ) και ΑΠ 9 (ΤΣ): Έργα καθαρών αστικών μεταφορών – ΜΕΤΡΟ Αθήνας και Θεσσαλονίκης)
  - ο ΑΠ 14 (ΤΣ): Έργα σε όλη τη χώρα για τη διαχείριση λυμάτων και στερεών αποβλήτων, υδρεύσεις/αφαλατώσεις, δράσεις παρακολούθησης υδάτινων πόρων, δράσεις παρακολούθησης, διατήρησης και προστασίας φύσης & βιοποικιλότητας, παρεμβάσεις αστικής αναζωογόνησης
  - ο ΑΠ 14Β (ΕΤΠΑ) έργα διαχείρισης λυμάτων και στερεών αποβλήτων σε Περιφέρειες Περισσότερο Αναπτυγμένες και Λιγότερο Αναπτυγμένες

- II. Η ανάλυση των πόρων ύψους 243,24 εκατ. € του Αποθεματικού Επίδοσης, που διατηρούνται σε «επιτυχημένους» ΑΠ του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, είναι ανά Ταμείο και Κατηγορία Περιφέρειας η εξής:
  - ο Ταμείο Συνοχής: 185,85 εκατ. € ΚΣ. Αφορά Πλαίσια Επίδοσης (ΠΕ) ΑΠ και των δύο τομέων (Μεταφορών και Περιβάλλοντος).
  - ο ΕΤΠΑ Περισσότερο Αναπτυγμένων Περιφερειών: 2,46 εκατ. €. Αφορά μόνο το σχετικό ΠΕ του ΑΠ 14Β του τομέα Περιβάλλοντος, ο οποίος αποτελεί τον μοναδικό δυνατό «αποδέκτη» πόρων ΕΤΠΑ ΠΑΠ προς ανακατανομή από αντίστοιχα «αποτυχημένα» ΠΕ άλλων ΑΠ και των δύο τομέων (Μεταφορών και Περιβάλλοντος).
  - ο ΕΤΠΑ Περιφερειών σε Μετάβαση: 6 εκατ. € ΚΣ. Αφορά μόνο το σχετικό ΠΕ του ΑΠ 4 του τομέα Μεταφορών, ο οποίος αποτελεί τον μοναδικό δυνατό «αποδέκτη» πόρων ΕΤΠΑ ΠΜ προς ανακατανομή από αντίστοιχα «αποτυχημένα» ΠΕ άλλων ΑΠ και των δύο τομέων (Μεταφορών και Περιβάλλοντος).
  - ο ΕΤΠΑ Λιγότερο Αναπτυγμένων Περιφερειών: 48,93 εκατ. € ΚΣ. Αφορά Πλαίσια Επίδοσης (ΠΕ) ΑΠ και των δύο τομέων (Μεταφορών και Περιβάλλοντος)

- III. Δεν επετεύχθησαν (σοβαρή αποτυχία) τα ορόσημα ή/και οι ποσοτικοί στόχοι στα υπόλοιπα 15 Πλαίσια Επίδοσης του Προγράμματος, με αποτέλεσμα να είναι απαιτητή η ανακατανομή των σχετικών πόρων του αποθεματικού επίδοσης, συνολικής Κοινοτικής Συμμετοχής ύψους 37,19 εκατ. €, σε ΑΠ του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ που έχουν επιτύχει του στόχους τους, λαμβάνοντας υπόψη το Ταμείο και την κατηγορία Περιφέρειας. Οι ΑΠ που δεν διατηρούν το αποθεματικό επίδοσης είναι οι εξής:
  - ο ΑΠ 02 (ΕΤΠΑ): Σιδηροδρομικά έργα επί του ΔΕΔ-Μ σε Περισσότερο και Λιγότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες
  - ο ΑΠ 05 (ΕΤΠΑ): Περιφερειακά οδικά έργα σύνδεσης με ΔΕΔ-Μ σε Περιφέρειες σε Μετάβαση και σε Λιγότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες
  - ο ΑΠ 07 (ΤΣ): Έργα σε περιφερειακά νησιωτικά αεροδρόμια των ΔΕΔ-Μ και ασφάλεια αεροναυτιλίας

- ο ΑΠ 10 (ΕΤΠΑ): Έργα εξοικονόμησης και ενεργειακής αποδοτικότητας σε κτίρια του Δημόσιου Τομέα σε Περισσότερο και Λιγότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες, έργα τηλεθερμάνσεων σε Περιφέρειες ΕΤΠΑ σε Μετάβαση
- ο ΑΠ 11 (ΤΣ): Αντιπλημμυρικά έργα με έμφαση στην Περιφέρεια Αττικής
- ο ΑΠ 12 & 13 (ΕΤΠΑ): Δράσεις υποστήριξης του ΥΠΕΝ για τη διαμόρφωση, εφαρμογή και αξιολόγηση περιβαλλοντικών πολιτικών στους τομείς (α) παρακολούθησης και διαχείρισης υδατικών πόρων, (β) αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής, (γ) προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας, (δ) αντιμετώπισης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, διαχείρισης θορύβου, χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού.
- ο ΑΠ 14B (ΕΤΠΑ): Έργα διαχείρισης στερεών αποβλήτων σε Περιφέρειες σε Μετάβαση

IV. Η ανάλυση των πόρων ύψους 37,19 εκατ. € του Αποθεματικού Επίδοσης, που θα πρέπει να ανακατανομηθούν στην πρόταση 3^{ης} Αναθεώρησης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ σε «επιτυχημένους» ΑΠ του Προγράμματος, είναι ανά Ταμείο και Κατηγορία Περιφέρειας η εξής:

- ο Ταμείο Συνοχής: 10,09 εκατ. € ΚΣ. Αφορά Πλαίσια Επίδοσης (ΠΕ) ΑΠ και των δύο τομέων (Μεταφορών και Περιβάλλοντος).
- ο ΕΤΠΑ Περισσότερο Αναπτυγμένων Περιφερειών: 8,72 εκατ. € ΚΣ. Αφορά Πλαίσια Επίδοσης (ΠΕ) ΑΠ και των δύο τομέων (Μεταφορών και Περιβάλλοντος).
- ο ΕΤΠΑ Περιφερειών σε Μετάβαση: 10,04 εκατ. € ΚΣ. Αφορά Πλαίσια Επίδοσης (ΠΕ) ΑΠ και των δύο τομέων (Μεταφορών και Περιβάλλοντος).
- ο ΕΤΠΑ Λιγότερο Αναπτυγμένων Περιφερειών: 8,34 εκατ. € ΚΣ. Αφορά Πλαίσια Επίδοσης (ΠΕ) ΑΠ και των δύο τομέων (Μεταφορών και Περιβάλλοντος).

V. Υπάρχουν «επιτυχημένοι» ΑΠ (με επιτυχημένα Πλαίσια Επίδοσης) εντός του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, στους οποίους μπορούν να κατανομηθεί το αποθεματικό επίδοσης των «αποτυχημένων» Πλαισίων Επίδοσης ΑΠ του Προγράμματος, χωρίς να απαιτείται μεταφορά των πόρων σε άλλο ΕΠ, λαμβάνοντας υπόψη το Κανονιστικό Πλαίσιο που παρατίθεται στο Κεφάλαιο 1 ανωτέρω. Πιο συγκεκριμένα, είναι δυνατή η ανακατανομή των πόρων εντός του ΕΠ χωρίς μεταβολή:

- ο του ύψους των διαθέσιμων πόρων, ανά χρηματοδοτικό Ταμείο,
- ο της κατανομής των πόρων ΕΤΠΑ μεταξύ των τριών κατηγοριών Περιφερειών.

Θα υπάρξει ανάγκη ανακατανομής πόρων ΕΤΠΑ των τριών κατηγοριών Περιφερειών από ΘΣ 4 (πρόκειται για τα ΠΕ του ΑΠ 10) σε (α) ΘΣ 6 (ΕΤΠΑ Περισσότερο Αναπτυγμένων Περιφερειών και Λιγότερο Αναπτυγμένων Περιφερειών) στον ΑΠ 14B, ως μοναδικό δυνατό «αποδέκτη» ΕΤΠΑ των δύο προαναφερόμενων κατηγοριών Περιφερειών και (β) σε ΘΣ 7 (ΕΤΠΑ Περιφερειών σε Μετάβαση) στον ΑΠ 04, ως μοναδικό δυνατό «αποδέκτη» ΕΤΠΑ Περιφερειών σε Μετάβαση στο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ. Σημειώνεται ότι ο έλεγχος της θεματικής συγκέντρωσης κατά την προτεινόμενη ανακατανομή των πόρων γίνεται συνολικά για όλα τα ΕΠ του ΕΣΠΑ από την αρμόδια ΕΥΣΣΑ της ΕΑΣ.

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα ανωτέρω καθώς και

- (α) την ανάγκη διατήρησης της υφιστάμενης κατανομής των συνολικά διαθέσιμων πόρων του Προγράμματος μεταξύ των Τομέων Μεταφορών και Περιβάλλοντος, ώστε να είναι δυνατή η επίτευξη της στόχευσης και της στρατηγικής του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, όπως συνοπτικά παρατίθεται στο Κεφάλαιο 2,
- (β) την πρόοδο των επιτυχημένων ΑΠ ή/και τις ανάγκες υποστήριξης του προγραμματισμού τους με επιπλέον πόρους,

η πρόταση 3^{ης} Αναθεώρησης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ ενισχύει τρεις (3) ΑΠ του Τομέα Μεταφορών με συνολικούς πόρους ύψους 18.883.986 € (ΚΣ) και δύο (2) ΑΠ του Τομέα Περιβάλλοντος με πόρους ύψους 18.306.854 € (ΚΣ).

Πρόκειται για τους:

- ο ΑΠ 03 – Ταμείο Συνοχής (Οδικά έργα και οδική ασφάλεια επί των ΔΕΔ-Μ σε όλη τη χώρα)
- ο ΑΠ 04 – ΕΤΠΑ Περιφερειών σε Μετάβαση (Οδικά έργα και οδική ασφάλεια επί των ΔΕΔ-Μ)
- ο ΑΠ 08 - ΕΤΠΑ Λιγότερο Αναπτυγμένων Περιφερειών (έργα ΜΕΤΡΟ σε Θεσσαλονίκη)

- ο ΑΠ 14 – Ταμείο Συνοχής (έργα διαχείρισης λυμάτων σε όλη τη χώρα)
- ο ΑΠ 14B - ΕΤΠΑ Λιγότερο Αναπτυγμένων Περιφερειών (έργα διαχείρισης λυμάτων)
  - ΕΤΠΑ Περισσότερο Αναπτυγμένων Περιφέρειες (έργα διαχείρισης στερεών αποβλήτων)

Η συνολική εικόνα ανά Ταμείο, Κατηγορία Περιφέρειας και ΑΠ παρατίθεται στο Παράρτημα Ι.

3.1 Ανάλυση της πρότασης 3^{ης} Αναθεώρησης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ

Η προτεινόμενη ανακατανομή του αποθεματικού επίδοσης καθώς και οι τροποποιήσεις των τιμών στόχου δεικτών εκροών, όπου αυτές κρίθηκαν απαραίτητες, αναλύονται στη συνέχεια στα Κεφάλαια 3.1.1 και 3.1.2.

Βασικό στοιχείο που πρέπει να ληφθεί υπόψη σε σχέση με τις οποίες προτεινόμενες τροποποιήσεις, ή μη, της στοχοθεσίας εκροών των ΑΠ του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ κατά την 3^η Αναθεώρησή του, είναι το γεγονός ότι το ύψος των πόρων του Αποθεματικού Επίδοσης που ανακατανέμεται, συγκρινόμενο με τους συνολικούς πόρους που παραμένουν στους ΑΠ του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ και υποστηρίζουν τον προγραμματισμό και τη στοχοθεσία του, είναι πολύ μικρό. Πιο συγκεκριμένα, οι πόροι του Αποθεματικού Επίδοσης που ανακατανέμονται, αντιστοιχούν μόνο στο 0.8% (=37,19 εκατ. € / 4.599,02 εκατ. €) των συνολικών κοινοτικών πόρων που παραμένουν στους ΑΠ του Προγράμματος (κύρια κατανομή όλων των ΑΠ και αποθεματικό επίδοσης των επιτυχημένων ΠΕ) και αξιοποιούνται για την επίτευξη της στοχοθεσίας που έχει τεθεί στη 2^η Αναθεώρηση του Προγράμματος. Οι αναμενόμενες αστοχίες των ΠΕ είχαν ήδη εκτιμηθεί κατά την οριστικοποίηση της πρότασης 2^{ης} Αναθεώρησης και είχαν ληφθεί υπόψη κατά την αναδιαμόρφωση του περιεχομένου του προγράμματος ήδη, στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό.

Επιπλέον, ήδη το περιεχόμενο κάποιων ΑΠ (π.χ. phasing και νέα Μεγάλα Έργα Υποδομών Μεταφορών και Περιβάλλοντος) και οι χρηματοδοτικές ανάγκες για την κάλυψη των υποχρεώσεων της χώρας σε θέματα εφαρμογής του Περιβαλλοντικού Κεκτημένου (π.χ. έργα διαχείρισης λυμάτων και στερεών αποβλήτων) έχουν ληφθεί υπόψη στον υπολογισμό της στοχοθεσίας των ΑΠ του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ κατά τη 2^η Αναθεώρηση, με παραδοχές αναγκαίας υπερδέσμευσης, η οποία εν μέρει καλύπτεται από την ανακατανομή του αποθεματικού επίδοσης, χωρίς να αυξάνονται οι τιμές στόχου των εκροών σε κάποιους ΑΠ.

Επίσης, υπάρχουν ΑΠ, των οποίων οι πόροι ΕΤΠΑ με «αποτυχημένα» ΠΕ αξιοποιούνται μονοσήμαντα είτε για την ολοκλήρωση phasing έργων, είτε για την υλοποίηση ενός Μεγάλου Έργου. Σε αυτές τις περιπτώσεις η στοχοθεσία διατηρείται στην 3^η Αναθεώρηση, παρά την απομείωση των πόρων του Αποθεματικού Επίδοσης, δεδομένου ότι τα έργα αυτά υποχρεωτικά θα ολοκληρωθούν και θα αποδώσουν τελικά τους αντίστοιχους δείκτες.

Δεν τροποποιούνται οι τιμές στόχου των αποτελεσμάτων είτε (α) επειδή αυτές ορίζονται από τη σχετική εθνική στοχοθεσία, η οποία δεν έχει μεταβληθεί από τη 2^η Αναθεώρηση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ και στην οποία συμβάλουν οι παρεμβάσεις του Προγράμματος, είτε (β) επειδή οι τροποποιήσεις των τιμών δεικτών εκροής – όπου προτείνονται - είναι αμελητέες και δεν επηρεάζουν τα αντίστοιχα επιδιωκόμενα αποτελέσματα.

Τέλος, επισημαίνεται ότι η στοχοθεσία των δεικτών εκροής και αποτελέσματος θα αξιολογηθεί συνολικά και - εφόσον χρειασθεί - θα τροποποιηθεί, στο πλαίσιο της 4^{ης} Αναθεώρησης του Προγράμματος, λαμβάνοντας υπόψη τη συνολική πρόοδο των έργων και τις ανάγκες αναπρογραμματισμού για την πλήρη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ σε συνδυασμό με τις δυνατότητες της ΠΠ 2021-2027.

3.1.1 «Επιτυχημένοι» ΑΠ στους οποίους ανακατανέμεται το Αποθεματικό Επίδοσης

Τομέας Μεταφορών

- Πόροι Αποθεματικού Επίδοσης Ταμείου Συνοχής, ύψους 3.950.800 € ΚΣ, προερχόμενοι από τον ΑΠ07 (ΘΣ 7) του τομέα Μεταφορών, ανακατανέμονται στον ΑΠ03 (ΘΣ 7).

Θα αξιοποιηθούν για τη συγχρηματοδότηση έργων κατασκευής οδικών τμημάτων του ΔΕΔ-Μ, τα οποία έχουν ήδη ενταχθεί με σημαντική υπερδέσμευση (περίπου 400 εκατ. € περισσότερα από τους διαθέσιμους πόρους του ΑΠ 03). Επισημαίνεται ότι ο υπολογισμός της τιμής στόχου των δεικτών εκροής και αποτελέσματος του ΑΠ, έχει γίνει – μετά από σχετική διαβούλευση με την Ε. Επιτροπή στο πλαίσιο της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ – λαμβάνοντας υπόψη τη συμβολή από το σύνολο των έργων του ΑΠ 03 (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που θα καλύπτονταν από υπερδέσμευση), με προοπτική τροποποίησής τους σε επόμενη ευρύτερη αναθεώρηση του Προγράμματος.

Δεδομένου ότι η προτεινόμενη ενίσχυση του ΑΠ03 με πόρους 3,95 εκατ. €, είναι πολύ μικρή (1%) έναντι των απαιτούμενων επιπλέον 400 εκατ. € (υπερδέσμευση) για τα ενταγμένα έργα, τα οποία όταν

ολοκληρωθούν θα αποδώσουν τους σχετικούς δείκτες εκροής και αποτελέσματος, δεν προτείνεται τροποποίηση τους.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, η συνολική εικόνα των δεικτών θα αξιολογηθεί στο πλαίσιο της επόμενης 4^{ης} Αναθεώρησης του Προγράμματος, λαμβάνοντας υπόψη την πρόοδο υλοποίησης και την προοπτική ολοκλήρωσης των ενταγμένων και προς ένταξη (σήμερα) έργων.

- Πόροι Αποθεματικού Επίδοσης ΕΤΠΑ Περιφερειών σε Μετάβαση, ύψους 10.039.448 € ΚΣ, προερχόμενοι από τους ΑΠ05 (ΘΣ 7) του τομέα Μεταφορών και τους ΑΠ10 (ΘΣ 4), ΑΠ12 (ΘΣ 6), ΑΠ13 (ΘΣ 6) και ΑΠ14Β (ΘΣ 6) του τομέα Περιβάλλοντος, ανακατανέμονται στον ΑΠ04 (ΘΣ 7).

Θα αξιοποιηθούν για τη συγχρηματοδότηση έργων κατασκευής οδικών τμημάτων του αναλυτικού ΔΕΔ-Μ στην Περιφέρεια Κρήτης. Η επιλογή αυτή είναι επιβεβλημένη, προκειμένου οι πόροι να διατηρηθούν στο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, δεδομένου ότι ο ΑΠ04 είναι ο μοναδικός ΑΠ με επιτυχημένο ΠΕ για ΕΤΠΑ Περιφερειών σε Μετάβαση του Προγράμματος και ως εκ τούτου ανακατανέμονται σε αυτόν οι πόροι από όλα τα «αποτυχημένα» ΠΕ των ΑΠ του τομέα Μεταφορών και του τομέα Περιβάλλοντος.

Ωστόσο, δεδομένου ότι αυτή τη χρονική στιγμή επαναξιολογείται ο προγραμματισμός των έργων επί του διευρωπαϊκού οδικού άξονα ΒΟΑΚ από το αρμόδιο υπουργείο πολιτικής (ΥΠΥΜΕΔΙ), δεν έχουν ακόμα καθορισθεί τα νέα έργα προς συγχρηματοδότηση από τον ΑΠ04.

Συνεπώς, παρά την προσθήκη πόρων, δεν προτείνεται αλλαγή στις τιμές των δεικτών εκροής και αποτελέσματος του ΑΠ έως ότου οριστικοποιηθούν οι νέες παρεμβάσεις προς συγχρηματοδότηση από το ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

- Πόροι Αποθεματικού Επίδοσης ΕΤΠΑ Λιγότερο Ανεπτυγμένων Περιφερειών, ύψους 4.893.738 € ΚΣ, προερχόμενοι από τους ΑΠ02 και ΑΠ05 (ΘΣ 7) του τομέα Μεταφορών.

Θα αξιοποιηθούν για τη συγχρηματοδότηση έργων καθαρών αστικών μεταφορών στο πολεοδομικό συγκρότημα της Θεσσαλονίκης. Από πόρους του ΑΠ08 συγχρηματοδοτείται η ολοκλήρωση της βασικής γραμμής ΜΕΤΡΟ της Θεσσαλονίκης, καθώς και της επέκτασης της προς Καλαμαριά.

Οι δείκτες εκροής και αποτελέσματος του ΑΠ08 είχαν εξαρχής υπολογιστεί λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των δύο αυτών έργων. Συνεπώς κατά την 3η Αναθεώρηση δεν προτείνεται κάποια αλλαγή στις τιμές τους.

Τομέας Περιβάλλοντος:

- Πόροι Αποθεματικού Επίδοσης Ταμείου Συνοχής, ύψους 6.135.733 € ΚΣ, προερχόμενοι από τον ΑΠ 11 (ΘΣ 5), ανακατανέμονται στον ΑΠ14 (ΘΣ 6).

Θα αξιοποιηθούν για τη συγχρηματοδότηση νέου ώριμου έργου διαχείρισης λυμάτων σε οικισμό Γ' Προτεραιότητας. Η επιλογή αυτή καλύπτει ένα μικρό μέρος από τις αυξημένες ανάγκες του ΑΠ14 για τη συγχρηματοδότηση νέων ώριμων έργων που προέρχονται από την κατηγορία των «ορφανών» οικισμών Γ' Προτεραιότητας των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Σχεδίων για έργα διαχείρισης λυμάτων. Τροποποιείται (αυξάνεται) ο αντίστοιχος δείκτης εκροής CO19 του ΑΠ14.

- Πόροι Αποθεματικού Επίδοσης ΕΤΠΑ Περισσότερο Αναπτυγμένων Περιφερειών, ύψους 8.716.908 € ΚΣ, προερχόμενοι από τον ΑΠ02 (ΘΣ 7) και τους ΑΠ10 (ΘΣ 4), ΑΠ12 (ΘΣ 6), ΑΠ13 (ΘΣ 6), ανακατανέμονται στον ΑΠ14Β (ΘΣ 6)

Θα αξιοποιηθούν για τη συγχρηματοδότηση νέων έργων ολοκληρωμένης διαχείρισης αστικών στερεών αποβλήτων υπό τον ΚΠ 18, σε συνδυασμό με τους αντίστοιχους διαθέσιμους πόρους του ΑΠ 14Β που δεν έχουν ακόμα αξιοποιηθεί σε νέες προσκλήσεις/εντάξεις για έργα στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου.

Οι ανάγκες έχουν αναγνωρισθεί κατά την υποβολή σχετικών προτάσεων των Δικαιούχων σε υφιστάμενες προσκλήσεις του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑ, στις οποίες οι πόροι εξαντλούνται.

Παράλληλα, λαμβάνεται υπόψη ότι ο προγραμματισμός της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ για τον ΚΠ17, στις Περισσότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες του ΑΠ14Β, θα πρέπει να επικαιροποιηθεί, ώστε να είναι σε συνέργεια με τον αντίστοιχο προγραμματισμό του ΕΤΠΑ των ΠΕΠ Αττικής και Νοτίου Αιγαίου, από όπου έχουν ήδη δρομολογηθεί προσκλήσεις για δράσεις διαχείρισης βιοαποβλήτων ή/και Πράσινων Σημείων.

Επίσης, λαμβάνονται υπόψη και οι εντάξεις πράξεων (ΚΠ 17) που είχαν συμπεριληφθεί αρχικά στον προγραμματισμό του ΑΠ14Β και πλέον έχουν δρομολογηθεί στον συναφή ΑΠ14.

Τέλος, αξιοποιούνται οι επικαιροποιημένες εκτιμήσεις για το κόστος των προς συγχρηματοδότηση έργων.

Με βάση όλα τα ανωτέρω, τροποποιούνται οι τιμές στόχου των σχετικών δεικτών εκροής T4412, SO17 και CO17 του ΑΠ 14B για τις Περισσότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες.

- Πόροι Αποθεματικού Επίδοσης ΕΤΠΑ Λιγότερο Αναπτυγμένων Περιφερειών, ύψους 3.454.213 € ΚΣ, προερχόμενοι από τους ΑΠ10 (ΘΣ 4) και ΑΠ12 (ΘΣ 6) ανακατανέμονται στον ΑΠ14B (ΘΣ 6)

Θα αξιοποιηθούν για τη συγχρηματοδότηση τμηματοποιημένων (phasing) έργων διαχείρισης λυμάτων. Σημειώνεται ότι ο ΑΠ 14B δημιουργήθηκε κατά την 1^η Αναθεώρηση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, με κύριο στόχο τη μεταφορά σε αυτόν, από τον ΑΠ14, των τμηματοποιημένων ενταγμένων έργων διαχείρισης λυμάτων, διαχειριστικής αρμοδιότητας της ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

Αν και οι διαθέσιμοι πόροι ΕΤΠΑ Λιγότερο Αναπτυγμένων Περιφερειών του ΑΠ14B εξαρχής δεν επαρκούσαν για την κάλυψη των σχετικών αναγκών, για τον υπολογισμό της τιμής στόχου των σχετικών δεικτών εκροής είχε ληφθεί υπόψη το σύνολο των τμηματοποιημένων έργων προς μεταφορά, στο πλαίσιο της διαβούλευσης με την Ε. Επιτροπή. Η μεταφορά των έργων έχει ήδη γίνει από το έτος 2018, με παράλληλη αξιοποίηση ανελαστικής υπερδέσμευσης από εθνικούς πόρους. Ως εκ τούτου, οι σχετικοί πόροι που κατανέμονται κατά την 3^η Αναθεώρηση θα αξιοποιηθούν για την κάλυψη μέρους της υπερδέσμευσης και όχι για την ένταξη νέων έργων. Επομένως, η κατανομή των νέων πόρων του Αποθεματικού Επίδοσης ΕΤΠΑ Λιγότερο Αναπτυγμένων Περιφερειών στον ΑΠ14B δεν επιφέρει τροποποίηση στην τιμή στόχου του σχετικού δείκτη εκροής CO19.

3.1.2 «Αποτυχημένοι» ΑΠ στους οποίους δεν αξιοποιείται το Αποθεματικό Επίδοσης

Τομέας Μεταφορών

- Πόροι Αποθεματικού Επίδοσης ΕΤΠΑ Περισσότερο Αναπτυγμένων Περιφερειών, ύψους 6.671.683 € ΚΣ, δεν αξιοποιούνται στον ΑΠ 02.

Λόγω της μείωσης των διαθέσιμων πόρων ΕΤΠΑ Περισσότερο Αναπτυγμένων Περιφερειών και της ανωριμότητας της προγραμματικής παρέμβασης για την αναβάθμιση του τμήματος Πειραιάς - Αθήνα - 3 Γέφυρες, η στοχοθεσία του δείκτη εκροής T4411 αφαιρείται από τους στόχους του ΑΠ02.

- Πόροι Αποθεματικού Επίδοσης ΕΤΠΑ Λιγότερο Αναπτυγμένων Περιφερειών, ύψους 3.875.068 € ΚΣ δεν αξιοποιούνται στον ΑΠ 02

Σύμφωνα με τον προγραμματισμό της 2^{ης} Αναθεώρησης, οι πόροι ΕΤΠΑ για τις Λιγότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες του ΑΠ 02 θα αξιοποιηθούν αποκλειστικά για την υλοποίηση του Μεγάλου Έργου «Κατασκευή νέας διπλής σιδηροδρομικής γραμμής Αθήνας (ΣΚΑ) – Πάτρας στο τμήμα Ροδοδάφνη – Ρίο (επιδομή, ηλεκτροκίνηση, σηματοδότηση)» στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας.

Αρχικά η συγχρηματοδότηση του έργου προβλεπόταν από πόρους Ταμείου Συνοχής του ΑΠ01. Στη 2^η Αναθεώρηση του Προγράμματος μεταφέρθηκε στον ΑΠ02. Ήδη στο πλαίσιο της σχετικής διαβούλευσης με την Ε. Επιτροπή, ήταν γνωστό ότι αν και δεν υπήρχε δυνατότητα επίτευξης του Αποθεματικού Επίδοσης του σχετικού ΠΕ, δεδομένου ότι το έργο δεν θα είχε μέχρι το τέλος του 2018 ούτε σύμβαση, ούτε δαπάνες που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν, ο υπολογισμός της τιμής στόχου των δεικτών εκροής και αποτελέσματος του ΑΠ προέκυπτε από το συνολικό έργο (με δυνητική αξιοποίηση υπερδέσμευσης), Ως εκ τούτου, οι σχετικοί δείκτες εκροών και αποτελέσματος δεν τροποποιούνται στην 3^η Αναθεώρηση.

Επισημαίνεται ότι το έργο είναι σε συνέργεια με τα έργα: «Κατασκευή υποδομής τμήματος σιδηροδρομικής γραμμής Ροδοδάφνη – Ψαθόπυργος» και «Κατασκευή υποδομής τμήματος σιδηροδρομικής γραμμής Ψαθόπυργος – Ρίο» που συγχρηματοδοτούνται από πόρους του CEF της ΠΠ 2014-2020. Με ολοκλήρωση του έργου του ΑΠ02 θα μπορεί να δοθεί σε λειτουργία το τμήμα Ροδοδάφνη – Ψαθόπυργος – Ρίο», μήκους 32 χλμ., που θα αποτελεί το τελευταίο τμήμα της διπλής σιδηροδρομικής ηλεκτροκινούμενης γραμμής «ΣΚΑ – Ρίο» αποδίδοντας και τα αντίστοιχα προβλεπόμενα αποτελέσματα.

- Πόροι Αποθεματικού Επίδοσης ΕΤΠΑ Περιφερειών σε Μετάβαση, ύψους 2.436.198 € ΚΣ δεν αξιοποιούνται στον ΑΠ 05

Σύμφωνα με τον προγραμματισμό του ΑΠ 05, οι πόροι ΕΤΠΑ για τις Περιφέρειες σε Μετάβαση αξιοποιούνται αποκλειστικά για την υλοποίηση του εν εξελίξει οδικού έργου «Καλλονή – Σίγρι» στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου. Πρόκειται για οδικό περιφερειακό έργο σύνδεσης της ενδοχώρας της Λέσβου με το λιμάνι ΔΕΔ-Μ, το οποίο εκτιμάται ότι θα ολοκληρωθεί εντός του 2020 στο σύνολό του. Ήδη κατά τη

2^η Αναθεώρηση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ είχαν μεταφερθεί στον ΑΠ05 πόροι ΕΤΠΑ Περιφερειών σε Μετάβαση για την υποστήριξη της συνολικής συγχρηματοδότησής του.

Επομένως, στην 3^η Αναθεώρηση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ δεν προτείνεται τροποποίηση της τιμής του δείκτη εκροής ούτε των αντίστοιχων δεικτών αποτελέσματος που έχουν εκτιμηθεί από τη συμβολή της ολοκλήρωσης και λειτουργίας του συνολικού έργου.

- Πόροι Αποθεματικού Επίδοσης ΕΤΠΑ Λιγότερο Αναπτυγμένων Περιφερειών, ύψους 1.018.670 € ΚΣ δεν αξιοποιούνται στον ΑΠ 05

Σύμφωνα με τον προγραμματισμό του ΑΠ 05, οι πόροι ΕΤΠΑ για τις Λιγότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες αξιοποιούνται αποκλειστικά για την υλοποίηση του προγραμματικού οδικού έργου της οδικής σύνδεσης της Εγνατίας οδού (ΔΕΔ-Μ) με το λιμάνι της Αλεξανδρούπολης στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης. Για το έργο δεν έχει ακόμα υποβληθεί σχετική πρόταση για ένταξη στο Πρόγραμμα, ώστε να υπάρχει μία καλύτερη εκτίμηση επί των συνολικά απαιτούμενων πόρων και του χρόνου υλοποίησής του.

Επομένως, προτείνεται η επανεξέταση των δεικτών εκροής και αποτελέσματος για το ΕΤΠΑ των Λιγότερο Αναπτυγμένων Περιφερειών να επανεξετασθεί στο πλαίσιο της επόμενης ευρύτερης 4^{ης} Αναθεώρησης του Προγράμματος.

- Πόροι Αποθεματικού Επίδοσης Ταμείου Συνοχής, ύψους 3.950.800 € ΚΣ δεν αξιοποιούνται στον ΑΠ 07

Στον προγραμματισμό του ΑΠ07 περιλαμβάνονται παρεμβάσεις για έργα βελτίωσης υποδομών νησιωτικών αεροδρομίων του ΔΕΔ-Μ, καθώς και για έργα ασφάλειας αεροναυτιλίας. Λαμβάνοντας υπόψη την πρόοδο της εφαρμογής του προγραμματισμού και τις σημαντικές καθυστερήσεις στην υποβολή προτάσεων για ένταξη και υλοποίηση παρεμβάσεων για έργα βελτίωσης υποδομών νησιωτικών αεροδρομίων μειώνεται ο σχετικός δείκτης εκροής SO014.

Τομέας Περιβάλλοντος

- Πόροι Αποθεματικού Επίδοσης ΕΤΠΑ Περισσότερο Αναπτυγμένων Περιφερειών, ύψους 1.829.599 € ΚΣ δεν αξιοποιούνται στον ΑΠ 10
- Πόροι Αποθεματικού Επίδοσης ΕΤΠΑ Λιγότερο Αναπτυγμένων Περιφερειών, ύψους 2.867.963 € ΚΣ δεν αξιοποιούνται στον ΑΠ 10
- Πόροι Αποθεματικού Επίδοσης ΕΤΠΑ Περιφερειών σε Μετάβαση, ύψους 2.957.052 € ΚΣ δεν αξιοποιούνται στον ΑΠ 10

Δεδομένου ότι για τον υπολογισμό των δεικτών εκροής του ΑΠ 10 σε όλες τις κατηγορίες Περιφερειών χρησιμοποιούνται αλγόριθμοι, σύμφωνα με την εγκεκριμένη μεθοδολογία του Πρόσθετου έγγραφου δεικτών, οι οποίοι λαμβάνουν υπόψη το διαθέσιμο Π/Υ προς αξιοποίηση, όλοι οι δείκτες εκροής CO32, CO34, T4409 τροποποιούνται (μειώνονται).

Οι συνολικοί πόροι του Αποθεματικού Επίδοσης που δεν αξιοποιούνται από τον ΑΠ 10, λόγω αστοχίας των 3 ΠΕ, ανέρχονται σε 7,7 εκατ. ΚΣ, έναντι των 158 εκατ. € που παραμένουν στον ΑΠ 10 για την υλοποίηση του προγραμματισμού του, όπως αυτός είχε διαμορφωθεί κατά τη 2^η Αναθεώρηση του Προγράμματος. Επισημαίνεται, ότι ήδη οι απαιτούμενοι πόροι για τα ενταγμένα και προς ένταξη έργα στον ΑΠ10, στο πλαίσιο υφιστάμενων προσκλήσεων, είτε για ενεργειακή απόδοση δημοσίων κτιρίων (αθλητικών εγκαταστάσεων, νοσοκομείων, πανεπιστημίων) σε όλη τη χώρα, είτε για τηλεθερμάνσεις πόλεων στις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας και Πελοποννήσου, υπερβαίνουν σημαντικά τους διαθέσιμους πόρους του ΑΠ10.

Επομένως, στο πλαίσιο της επόμενης 4^{ης} ευρύτερης Αναθεώρησης θα επανεξετασθεί το θέμα των δεικτών εκροής του ΑΠ10, ανάλογα με πιθανές ανακατανομές πόρων προγραμματισμού.

- Πόροι Αποθεματικού Επίδοσης Ταμείου Συνοχής, ύψους 6.135.733 € ΚΣ δεν αξιοποιούνται στον ΑΠ 11

Η στοχοθεσία του ΑΠ 11 έχει υπολογιστεί ήδη από τη 2^η Αναθεώρηση με την παραδοχή ότι τα δέκα (10) αντιπλημμυρικά έργα που συμβάλλουν σε αυτή θα συγχρηματοδοτηθούν κατά ένα μέρος από πόρους του ΑΠ 11 και κατά ένα σημαντικό μεγαλύτερο μέρος από δάνειο της ΕΤΕπ, το οποίο έχει πολύ πρόσφατα συναφθεί. Δεδομένου ότι οι απαιτούμενοι πόροι για την υλοποίηση του «προγράμματος» των 10 αντιπλημμυρικών έργων υπερβαίνουν συνολικά τα 500 εκατ. €, η μη διαθεσιμότητα των περίπου 6 εκατ. € του αποθεματικού επίδοσης του ΑΠ 11 (περίπου 1,2%) δεν αναμένεται να επηρεάσει την δυνατότητα

χρηματοδότησης, υλοποίησης και ολοκλήρωσης των σχετικών έργων καθώς και εκ τούτου την αντίστοιχη εκτιμώμενη τιμή του δείκτη εκροής.

Επομένως, δεν προτείνεται τροποποίηση της τιμής του σχετικού δείκτη CO₂₀ στην 3^η Αναθεώρηση.

- Πόροι Αποθεματικού Επίδοσης ΕΤΠΑ Περισσότερο Αναπτυγμένων Περιφερειών, ύψους 143.750 € ΚΣ δεν αξιοποιούνται στον ΑΠ 12
- Πόροι Αποθεματικού Επίδοσης ΕΤΠΑ Λιγότερο Αναπτυγμένων Περιφερειών, ύψους 586.250 € ΚΣ δεν αξιοποιούνται στον ΑΠ 12
- Πόροι Αποθεματικού Επίδοσης ΕΤΠΑ Περιφερειών σε Μετάβαση, ύψους 239.375 € ΚΣ δεν αξιοποιούνται στον ΑΠ 12

Οι συνολικοί πόροι του Αποθεματικού Επίδοσης που δεν αξιοποιούνται από τον ΑΠ 12, λόγω αστοχίας των 3 ΠΕ, ανέρχονται σε 0,97 εκατ. ΚΣ, έναντι των 18,3 εκατ. € που παραμένουν στον ΑΠ για την υλοποίηση του προγραμματισμού του.

Δεδομένου ότι ήδη στη 2^η Αναθεώρηση του Προγράμματος (α) ένα σημαντικό μέρος των πόρων του ΑΠ 12 (συνολικά 27,4 εκατ. € ΚΣ) μεταφέρθηκε στον ΑΠ 14B για την υλοποίηση έργων διαχείρισης λυμάτων (β) ένα σημαντικό μέρος του προγραμματισμού για τη διατήρηση και προστασία της φύσης και τη βιοποικιλότητας μεταφέρθηκε προς συγχρηματοδότηση στον ΑΠ 14, το περιεχόμενο και η στοχοθεσία του ΑΠ12 αναπροσαρμόστηκαν ώστε να υποστηρίξουν – σε συνέργεια με τον ΑΠ 13 – τις άυλες δράσεις αρμοδιότητας ΥΠΕΝ για την εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Κεκτημένου.

Επειδή είχε ήδη εκτιμηθεί η προαναφερόμενη αστοχία των 3 ΠΕ, παρέμειναν στον άξονα και στη στοχοθεσία του μόνο εκείνες οι δράσεις που θα συγχρηματοδοτηθούν από τους διαθέσιμους πόρους του ΑΠ 12 αφαιρουμένου του Αποθεματικού Επίδοσης. Επομένως, δεν προτείνεται τροποποίηση των τιμών δεικτών εκροής του ΑΠ 12 στην 3^η Αναθεώρηση.

- Πόροι Αποθεματικού Επίδοσης ΕΤΠΑ Περισσότερο Αναπτυγμένων Περιφερειών, ύψους 71.876 € ΚΣ δεν αξιοποιούνται στον ΑΠ 13
- Πόροι Αποθεματικού Επίδοσης ΕΤΠΑ Περιφερειών σε Μετάβαση, ύψους 53.125 € ΚΣ δεν αξιοποιούνται στον ΑΠ 13

Οι συνολικοί πόροι του Αποθεματικού Επίδοσης που δεν αξιοποιούνται από τον ΑΠ 13, λόγω αστοχίας των 2 ΠΕ, ανέρχονται σε 0,12 εκατ. ΚΣ, έναντι των 3,85 εκατ. € που παραμένουν στον ΑΠ για την υλοποίηση του προγραμματισμού του.

Δεδομένου ότι ήδη στη 2^η Αναθεώρηση του Προγράμματος πόροι του ΑΠ 13 (συνολικά 2 εκατ. € ΚΣ) μεταφέρθηκαν στον ΑΠ 14B για την υλοποίηση έργων διαχείρισης λυμάτων το περιεχόμενο και η στοχοθεσία του ΑΠ13 αναπροσαρμόστηκαν ώστε να υποστηρίξουν – σε συνέργεια με τον ΑΠ 12 – τις άυλες δράσεις αρμοδιότητας ΥΠΕΝ για την εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Κεκτημένου.

Επειδή είχε ήδη εκτιμηθεί η προαναφερόμενη αστοχία των 2 ΠΕ, παρέμειναν στον άξονα και στη στοχοθεσία του μόνο εκείνες οι δράσεις που θα συγχρηματοδοτηθούν από τους διαθέσιμους πόρους του ΑΠ 13 αφαιρουμένου του Αποθεματικού Επίδοσης. Επομένως, δεν προτείνεται τροποποίηση των τιμών δεικτών εκροής του ΑΠ 13 στην 3^η Αναθεώρηση.

- Πόροι Αποθεματικού Επίδοσης ΕΤΠΑ Περιφερειών σε Μετάβαση, ύψους 4.353.698 € ΚΣ δεν αξιοποιούνται στον ΑΠ 14B

Η μη αξιοποίηση των πόρων του Αποθεματικού Επίδοσης για το ΕΤΠΑ των Περιφερειών σε Μετάβαση, σε συνδυασμό με τα πρόσφατα στοιχεία της ένταξης του έργου της Εγκατάστασης Επεξεργασίας Αστικών Στερεών Αποβλήτων της Κέρκυρας, σε συνέχεια σχετικής Πρόσκλησης που εκδόθηκε μετά τη 2^η Αναθεώρηση, μεταβάλλει τον προγραμματισμό της 2^{ης} Αναθεώρησης, τόσο ως προς τους διαθέσιμους πλέον πόρους για ένταξη νέων σχετικών έργων στον ΑΠ14B, όσο και ως προς την επιδιωκόμενη στοχοθεσία των δεικτών εκροής του έργου που έχει ήδη ενταχθεί και αξιοποιεί το μεγαλύτερο μέρος των διαθέσιμων πόρων ΕΤΠΑ Περιφερειών σε Μετάβαση για έργα διαχείρισης στερεών αποβλήτων. Με βάση τα ανωτέρω, τροποποιούνται οι τιμές στόχου των σχετικών δεικτών εκροής T4412, SO017 και CO17 του ΑΠ 14B για τις Περιφέρειες σε Μετάβαση.

4. Οφέλη προτεινόμενης 3ης Αναθεώρησης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ

Τα κύρια οφέλη από την προτεινόμενη 3^η αναθεώρηση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ συνοψίζονται ως εξής:

- Η δυνατότητα αξιοποίησης των πόρων του Αποθεματικού Επίδοσης σε «επιτυχημένους» ΑΠ με σημαντική υπερδέσμευση, προκειμένου οι πόροι να υποστηρίξουν συγχρηματοδοτούμενα έργα σε εξέλιξη για την ολοκλήρωση των οποίων απαιτούνται επιπλέον πόροι.
- Η δυνατότητα ενίσχυσης του προγραμματισμού για την υλοποίηση (α) νέων έργων διαχείρισης και επεξεργασίας απορριμμάτων, καθώς σύμφωνα με τους αναθεωρημένους ΠΕΣΔΑ εμφανίζονται σημαντικές ανάγκες εξασφάλισης πρόσθετων πόρων (β) έργων διαχείρισης λυμάτων που αφορούν σε «ορφανούς» οικισμούς Γ' Προτεραιότητας τελικός στόχος παραμένει η εκπλήρωση ανειλημμένων υποχρεώσεων της χώρας, υψηλής περιβαλλοντικής σημασίας, που άπτονται του Ευρωπαϊκού Περιβαλλοντικού Κεκτημένου.
- Η δυνατότητα αξιοποίησης διαθέσιμων πόρων για νέο προγραμματισμό στον τομέα Μεταφορών επί των ΔΕΔ-Μ σε Περιφέρεια Μετάβασης (Περιφέρεια Κρήτης)

5. Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση

Στο πλαίσιο εφαρμογής της Οδηγίας 2001/42 «για τη Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση» και της ΚΥΑ αρ. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 107017/28-8-2006 (ΦΕΚ Β' 1225/Β/5-9-2006), εκπονήθηκε η ΣΜΠΕ του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ η οποία εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. 173729/12-12-2014 ΚΥΑ.

Στη συνέχεια και ειδικότερα κατά τις διαδικασίες των δύο διαδοχικών Αναθεωρήσεων του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ (2017 και 2018), εκπονήθηκαν και υποβλήθηκαν στην αρμόδια ΔΙ.Π.Α./Υ.Π.ΕΝ Φάκελοι Περιβαλλοντικού Προελέγχου, προκειμένου να διαπιστωθεί αν οι προτεινόμενες Αναθεωρήσεις απαιτούσαν να υποβληθεί το Πρόγραμμα εκ νέου σε ΣΕΠΕ. Εκτιμήθηκε ότι οι σχετικές τροποποιήσεις δεν προκαλούσαν διαφοροποιήσεις ως προς τις επιπτώσεις του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, σε σχέση με αυτές που είχαν εκτιμηθεί και αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο της αρχικής έγκρισης της ΣΜΠΕ του Προγράμματος (υπ' αριθ. 40122/6-12-2017, 60694/1767/8-11-2018 Αποφάσεις).

Στην 3^η Αναθεώρηση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, αξιοποιείται το Ενημερωτικό Σημείωμα με αρ. 1323400/7-12-2011 των Γενικών Δ/σεων Περιφερειακής Πολιτικής και Περιβάλλοντος της Ε.Ε. προς τις Διαχειριστικές Αρχές, με θέμα «Η εφαρμογή της Οδηγίας ΣΕΠΕ σε σχέση με τις τροποποιήσεις των ΕΠ». Εκτιμάται από την ΕΥΔ/Επ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ ότι δεν είναι απαραίτητη η διενέργεια νέας διαδικασίας Περιβαλλοντικού Προελέγχου, καθώς οι τροποποιήσεις είναι κυρίως δημοσιονομικού / χρηματοοικονομικού περιεχομένου, ενώ δεν επέρχονται τροποποιήσεις ουσίας στο φυσικό αντικείμενο των παρεμβάσεων που να μην έχουν καλυφθεί στη διαδικασία ΣΕΠΕ που διενεργήθηκε κατά την αρχική έγκριση του Προγράμματος, βάσει της οποίας εκδόθηκε η υπ' αριθ. 173729/12-12-2014 ΚΥΑ. Σχετικό αίτημα για την εξαίρεση από τη διαδικασία Περιβαλλοντικού Προελέγχου της πρότασης 3^{ης} Αναθεώρησης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ έχει υποβληθεί στην αρμόδια ΔΙ.Π.Α./Υ.Π.ΕΝ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Πίνακας Ανακατανομής Αποθεματικού Επίδοσης ανά ΑΠ και Κατηγορία Περιφερειών

ΑΠ	Ταμείο	Κατηγορία Περιφέρειας	Προγραμματικοί Πόροι (€ ΚΣ)	Κύρια Κατανομή (€ ΚΣ)	Αποθεματικό Επίδοσης (€ ΚΣ)	Αξιολόγηση ΠΕ	Αποθεματικό Επίδοσης σε ΠΕ που ευστοχούν (€ σε ΚΣ)	Κατηγορίες έργων των "επιτυχημένων" ΠΕ, όπου αξιοποιούνται οι πόροι του Αποθεματικού Επίδοσης	Αποθεματικό Επίδοσης σε ΠΕ που αστοχούν (€ σε ΚΣ)	Κατηγορίες Έργων που "χάνουν" το Αποθεματικό Επίδοσης	"Επιτυχημένοι" ΑΠ στους οποίους ανακατανέμεται το Αποθεματικό Επίδοσης	Κατηγορίες Έργων που ενισχύονται από την ανακατανομή του Αποθεματικού Επίδοσης
1	ΤΣ	Δεν εφαρμόζεται	281.247.815	263.669.826	17.577.989	ΕΠΙΤΥΧΙΑ - ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΕΠΙΔΟΣΗΣ	17.577.989	Σιδηροδρομικά				
2	ΕΤΠΑ	ΠΑΠ	108.000.000	101.328.317	6.671.683	ΣΟΒΑΡΗ ΑΠΟΤΥΧΙΑ - ΑΠΩΛΕΙΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΕΠΙΔΟΣΗΣ			6.671.683	Σιδηροδρομικά	ΑΠ14Β	Νέα έργα διαχείρισης στερεών αποβλήτων
2	ΕΤΠΑ	ΛΑΠ	65.000.000	61.124.932	3.875.068	ΣΟΒΑΡΗ ΑΠΟΤΥΧΙΑ - ΑΠΩΛΕΙΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΕΠΙΔΟΣΗΣ			3.875.068	Σιδηροδρομικά	ΑΠ08	Μετρό Θεσσαλονίκης Καθαρές αστικές μεταφορές
3	ΤΣ	Δεν εφαρμόζεται	430.000.000	403.125.000	26.875.000	ΕΠΙΤΥΧΙΑ - ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΕΠΙΔΟΣΗΣ	26.875.000	Οδικά				
4	ΕΤΠΑ	ΜΕΤ	94.400.000	88.404.671	5.995.329	ΕΠΙΤΥΧΙΑ - ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΕΠΙΔΟΣΗΣ	5.995.329	Οδικά				
5	ΕΤΠΑ	ΜΕΤ	38.800.000	36.363.802	2.436.198	ΣΟΒΑΡΗ ΑΠΟΤΥΧΙΑ - ΑΠΩΛΕΙΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΕΠΙΔΟΣΗΣ			2.436.198	Περιφερειακά Οδικά	ΑΠ04	Νέα οδικά έργα στην Περιφέρεια Κρήτης

ΑΠ	Ταμείο	Κατηγορία Περιφέρειας	Προγραμματικοί Πόροι (€ ΚΣ)	Κύρια Κατανομή (€ ΚΣ)	Αποθεματικό Επίδοσης (€ ΚΣ)	Αξιολόγηση ΠΕ	Αποθεματικό Επίδοσης σε ΠΕ που ευστοχούν (€ σε ΚΣ)	Κατηγορίες έργων των "επιτυχημένων" ΠΕ, όπου αξιοποιούνται οι πόροι του Αποθεματικού Επίδοσης	Αποθεματικό Επίδοσης σε ΠΕ που αστοχούν (€ σε ΚΣ)	Κατηγορίες Έργων που "χανουν" το Αποθεματικό Επίδοσης	"Επιτυχημένοι" ΑΠ στους οποίους ανακατανέμει το Αποθεματικό Επίδοσης	Κατηγορίες Έργων που ενισχύονται από την ανακατανομή του Αποθεματικού Επίδοσης
5	ΕΤΠΑ	ΛΑΠ	16.298.720	15.280.050	1.018.670	ΣΟΒΑΡΗ ΑΠΟΤΥΧΙΑ - ΑΠΩΛΕΙΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΕΠΙΔΟΣΗΣ			1.018.670	Περιφερειακά Οδικά	ΑΠ08	Μετρό Θεσσαλονίκης Καθαρές αστικές μεταφορές
6	ΤΣ	Δεν εφαρμόζεται	50.045.000	46.917.188	3.127.812	ΕΠΙΤΥΧΙΑ - ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΕΠΙΔΟΣΗΣ	3.127.812	Λιμενικά Ασφάλεια ναυσιπλοΐας				
7	ΤΣ	Δεν εφαρμόζεται	72.500.000	68.549.200	3.950.800	ΣΟΒΑΡΗ ΑΠΟΤΥΧΙΑ - ΑΠΩΛΕΙΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΕΠΙΔΟΣΗΣ			3.950.800	Νησιωτικά Α/Δ Ασφάλεια αεροναυτιλίας	ΑΠ03	Οδικά έργα υπό υλοποίηση
8	ΕΤΠΑ	ΛΑΠ	670.557.585	628.647.736	41.909.849	ΕΠΙΤΥΧΙΑ - ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΕΠΙΔΟΣΗΣ	41.909.849	Μετρό Θεσσαλονίκης Καθαρές αστικές μεταφορές				
9	ΤΣ	Δεν εφαρμόζεται	448.333.000	420.312.187	28.020.813	ΕΠΙΤΥΧΙΑ - ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΕΠΙΔΟΣΗΣ	28.020.813	Μετρό Αθήνας Καθαρές αστικές μεταφορές				
10	ΕΤΠΑ	ΠΑΠ	29.334.455	27.504.856	1.829.599	ΣΟΒΑΡΗ ΑΠΟΤΥΧΙΑ - ΑΠΩΛΕΙΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΕΠΙΔΟΣΗΣ			1.829.599	Ενεργειακές Αναβαθμίσεις Δημοσίων Κτιρίων	ΑΠ14Β	Νέα έργα διαχείρισης στερεών αποβλήτων
10	ΕΤΠΑ	ΜΕΤ	47.929.861	44.972.809	2.957.052	ΣΟΒΑΡΗ ΑΠΟΤΥΧΙΑ - ΑΠΩΛΕΙΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΕΠΙΔΟΣΗΣ			2.957.052	Τηλεθερμάνσεις	ΑΠ04	Νέα οδικά έργα στην Περιφέρεια Κρήτης

ΑΠ	Ταμείο	Κατηγορία Περιφέρειας	Προγραμματικοί Πόροι (€ ΚΣ)	Κύρια Κατανομή (€ ΚΣ)	Αποθεματικό Επίδοσης (€ ΚΣ)	Αξιολόγηση ΠΕ	Αποθεματικό Επίδοσης σε ΠΕ που ευστοχούν (€ σε ΚΣ)	Κατηγορίες έργων των "επιτυχημένων" ΠΕ, όπου αξιοποιούνται οι πόροι του Αποθεματικού Επίδοσης	Αποθεματικό Επίδοσης σε ΠΕ που αστοχούν (€ σε ΚΣ)	Κατηγορίες Έργων που "χανουν" το Αποθεματικό Επίδοσης	"Επιτυχημένοι" ΑΠ στους οποίους ανακατανέμει το Αποθεματικό Επίδοσης	Κατηγορίες Έργων που ενισχύονται από την ανακατανομή του Αποθεματικού Επίδοσης
10	ΕΤΠΑ	ΛΑΠ	56.735.684	53.867.721	2.867.963	ΣΟΒΑΡΗ ΑΠΟΤΥΧΙΑ - ΑΠΩΛΕΙΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΕΠΙΔΟΣΗΣ			2.867.963	Ενεργειακές Αναβαθμίσεις Δημοσίων Κτιρίων	ΑΠ14Β	Phasing έργα διαχείρισης λυμάτων υπό υλοποίηση
11	ΤΣ	Δεν εφαρμόζεται	98.171.734	92.036.001	6.135.733	ΣΟΒΑΡΗ ΑΠΟΤΥΧΙΑ - ΑΠΩΛΕΙΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΕΠΙΔΟΣΗΣ			6.135.733	Αντιπλημμυρικά	ΑΠ14	Νέα έργα διαχείρισης λυμάτων ("ορφανοί" οικισμοί Γ' Προτεραιότητας)
12	ΕΤΠΑ	ΜΕΤ	3.830.000	3.590.625	239.375	ΣΟΒΑΡΗ ΑΠΟΤΥΧΙΑ - ΑΠΩΛΕΙΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΕΠΙΔΟΣΗΣ			239.375	Αυλες δράσεις ΥΠΕΝ για ΕΠεΚ	ΑΠ04	Νέα οδικά έργα στην Περιφέρεια Κρήτης
12	ΕΤΠΑ	ΛΑΠ	9.380.000	8.793.750	586.250	ΣΟΒΑΡΗ ΑΠΟΤΥΧΙΑ - ΑΠΩΛΕΙΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΕΠΙΔΟΣΗΣ			586.250	Αυλες δράσεις ΥΠΕΝ για ΕΠεΚ	ΑΠ14Β	Phasing έργα διαχείρισης λυμάτων υπό υλοποίηση
12	ΕΤΠΑ	ΠΑΠ	2.300.000	2.156.250	143.750	ΣΟΒΑΡΗ ΑΠΟΤΥΧΙΑ - ΑΠΩΛΕΙΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΕΠΙΔΟΣΗΣ			143.750	Αυλες δράσεις ΥΠΕΝ για ΕΠεΚ	ΑΠ14Β	Νέα έργα διαχείρισης στερεών αποβλήτων
13	ΕΤΠΑ	ΠΑΠ	1.150.000	1.078.124	71.876	ΣΟΒΑΡΗ ΑΠΟΤΥΧΙΑ - ΑΠΩΛΕΙΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΕΠΙΔΟΣΗΣ			71.876	Αυλες δράσεις ΥΠΕΝ για ΕΠεΚ	ΑΠ14Β	Νέα έργα διαχείρισης στερεών αποβλήτων
13	ΕΤΠΑ	ΜΕΤ	850.000	796.875	53.125	ΣΟΒΑΡΗ ΑΠΟΤΥΧΙΑ - ΑΠΩΛΕΙΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΕΠΙΔΟΣΗΣ			53.125	Αυλες δράσεις ΥΠΕΝ για ΕΠεΚ	ΑΠ04	Νέα οδικά έργα στην Περιφέρεια Κρήτης

ΑΠ	Ταμείο	Κατηγορία Περιφέρειας	Προγραμματικοί Πόροι (€ ΚΣ)	Κύρια Κατανομή (€ ΚΣ)	Αποθεματικό Επίδοσης (€ ΚΣ)	Αξιολόγηση ΠΕ	Αποθεματικό Επίδοσης σε ΠΕ που ευστοχούν (€ σε ΚΣ)	Κατηγορίες έργων των "επιτυχημένων" ΠΕ, όπου αξιοποιούνται οι πόροι του Αποθεματικού Επίδοσης	Αποθεματικό Επίδοσης σε ΠΕ που αστοχούν (€ σε ΚΣ)	Κατηγορίες Έργων που "χάνουν" το Αποθεματικό Επίδοσης	"Επιτυχημένοι" ΑΠ στους οποίους ανακατανέμεται το Αποθεματικό Επίδοσης	Κατηγορίες Έργων που ενισχύονται από την ανακατανομή του Αποθεματικού Επίδοσης
14	ΤΣ	Δεν εφαρμόζεται	1.765.034.592	1.654.782.674	110.251.918	ΕΠΙΤΥΧΙΑ - ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΕΠΙΔΟΣΗΣ	110.251.918	Στερέα Απόβλητα /Λύματα /Υδατικοί πόροι /Βιοποικιλότητα /Αστική Αναζωογόνηση				
14B	ΕΤΠΑ	ΛΑΠ	116.963.419	109.941.364	7.022.055	ΕΠΙΤΥΧΙΑ - ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΕΠΙΔΟΣΗΣ	7.022.055	Στερέα Απόβλητα / Λύματα				
14B	ΕΤΠΑ	ΜΕΤ	72.492.444	68.138.746	4.353.698	ΣΟΒΑΡΗ ΑΠΟΤΥΧΙΑ - ΑΠΩΛΕΙΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΕΠΙΔΟΣΗΣ			4.353.698	Στερέα Απόβλητα	ΑΠ04	Νέα οδικά έργα στην Περιφέρεια Κρήτης
14B	ΕΤΠΑ	ΠΑΠ	39.895.441	37.436.739	2.458.702	ΕΠΙΤΥΧΙΑ - ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΕΠΙΔΟΣΗΣ	2.458.702	Στερέα Απόβλητα / Λύματα				
15	ΕΤΠΑ	ΜΕΤ	4.975.472	4.975.472	0							
15	ΕΤΠΑ	ΛΑΠ	12.870.876	12.870.876	0							
15	ΕΤΠΑ	ΠΑΠ	3.414.607	3.414.607	0							
16	ΤΣ	Δεν εφαρμόζεται	58.504.396	58.504.396	0							
ΣΥΝΟΛΑ			4.599.015.101	4.318.584.794	280.430.307		243.239.467		37.190.840			